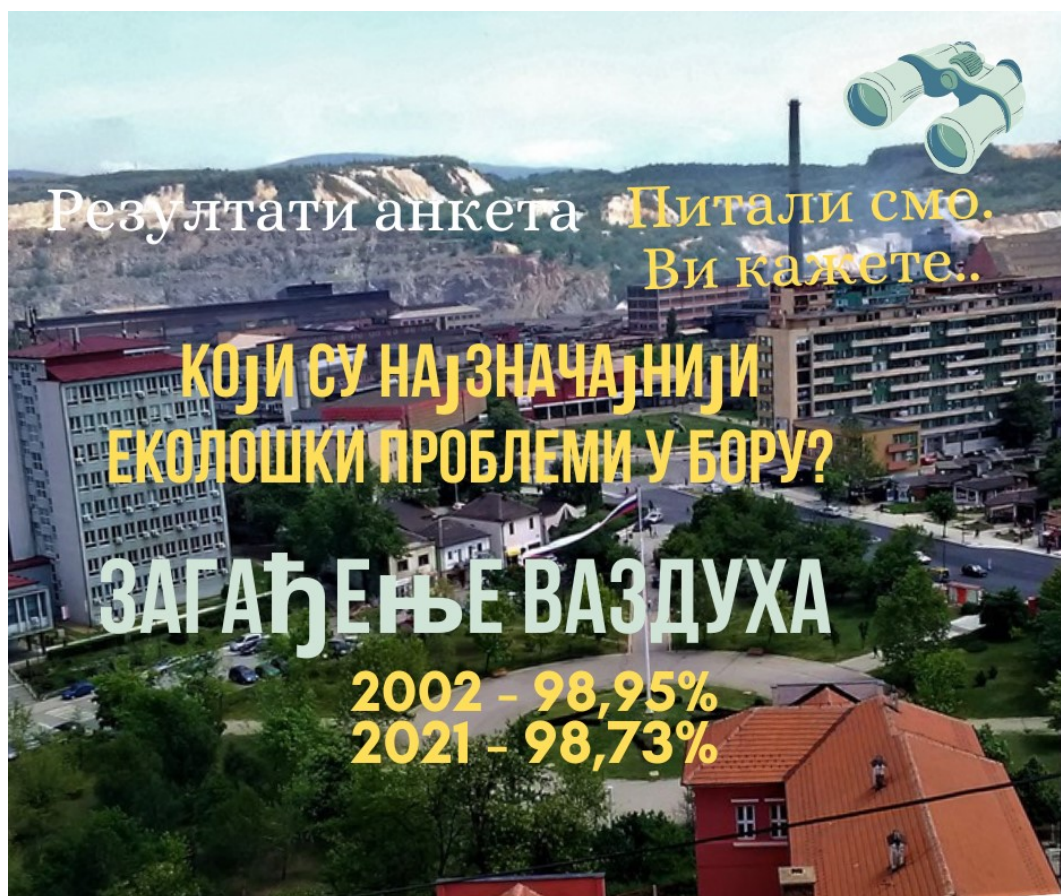

ЕКО БОР

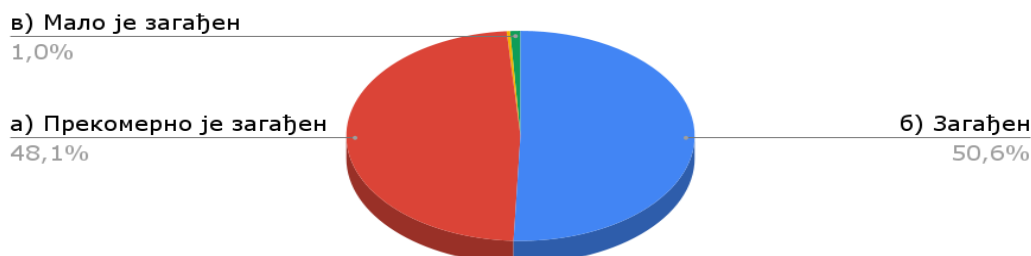
БИЛТЕН БР. 7

ГРАЂАНИ БОРА ДВАДЕСЕТ ГОДИНА СМАТРАЈУ ДА ЈЕ
ЗАГАЂЕЊЕ ВАЗДУХА НАЈВЕЋИ ЕКОЛОШКИ ПРОБЛЕМ

Анкета грађана о њиховим ставовима о стању и активностима на заштити ваздуха у Бору спроведена је преко интернета и физичким попуњавањем током августа, септембра и октобра 2021. године. Анкета је део пројекта **"Заједно до чистог ваздуха"** који реализује Друштво младих истраживача Бор у сарадњи са Градом Бор. Наш локални пројекат део је ширег пројекта „Снажно зелено“ који реализује ОЦД Београдска отворена школа уз финансијску подршку ЕУ. Потврђено је очекивање да ће оцена грађана о стању животне средине, а посебно о

На основу вашег непосредног утиска оцените квалитет ваздуха у Бору:

квалитету ваздуха у Бору, бити веома критична. Нешто преко половине, од 314 анкетираних грађана оценило је да је животна средина, а посебно ваздух, загађен (50,64%) односно прекомерно загађен (48,09%) . Остатак од свега пар процената (0,96%) сматра да је мало загађена или да је ваздух незнатно загађен (0,32%).

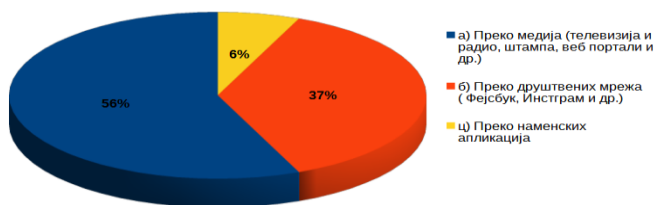
У погледу утицаја на здравље, велика већина је свесна да загађен ваздух у великој мери утиче на здравље (71,20%) док само (28,66%) анкетираних мисли да има одређени утицај на здравље.

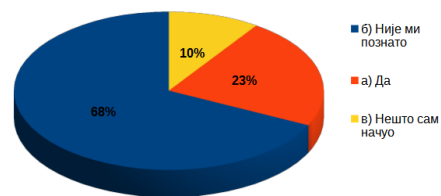
Најчешће здравствене последице би према анкетиранима биле: (42,99%) болести органа за дисање (астма, бронхитис и др.); (22,61%) канцерогене болести; (16,24%) проблеми са дисањем; (14,97%) болести срца и крвних судова (кардиоваскуларне болести); (1,27%) смањене физичке активности на отвореном, затим сузење учију, проблеми са кожом и неке друге болести (мање од 1%).

На питање како се грађани најчешће информичу о квалитету ваздуха и уопште стању животне средине више од половине испитаника (56,37%) наводи да се информичу најчешће преко медија – телевизије, штампе и веб портала на интернету, затим преко друштвених (Фејсбук, Инстаграм итд) мрежа (37,26%) а најмање (6,37%) преко наменских апликација.

Како се информишу о стању квалитета ваздуха

Сазнања о постојању локалних докумената

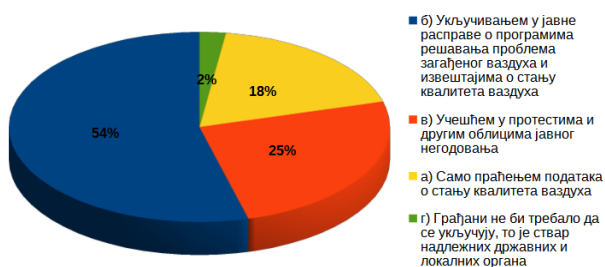
Највише анкетираних је навело да користе податке и апликацију са сајта Агенције за заштиту животне средине (65,92%) или податке са сајта локалне самоуправе (19,75%), док је незнатан број навео домаће апликације хЕсо (7,96%) односно стране апликације или сајтове AirVisual, AirCare и слично (6,37%).

На постављено питање како унапредити мониторинг ваздуха и обавештавање грађана о резултатима, анкетирани грађани су се поделили у пет групе које су истакле следеће предлоге: (29,94%) поставити екране у граду на којима ће се приказивати актуелни подаци о загађењу, (24,52%) повећати број параметара који се прате, (20,70%) приказивати на ТВ Бор актуелне резултате, (18,47%) повећати број аутоматских мерних станица, док само (4,78%) мисли да треба штампати упутства како да поступају грађани у случају повећане загађености ваздуха односно штампати билтене (1,59) са информацијама о загађености ваздуха и мерама за поступање у случајевима повећане загађености.

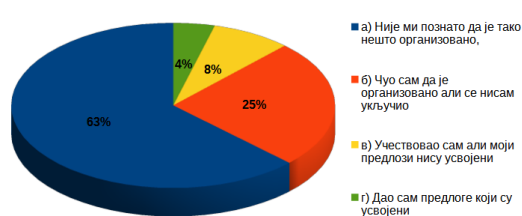
Посебно је било питање да ли испитаници знају да постоје локална документа која омогућују грађанима да се укључе у процесе доношења одлука о квалитету ваздуха. Већина (67,83%) је одговорила да им то није познато, мањи број (22,61%) се изјаснио да им је то познато, а само (9,55%) мали број да је нешто о томе научио.

На питање на који начин би грађани требали да се укључе у решавање проблема загађеног ваздуха у Бору, велика већина (54,14%) је одговорила да би то требало да буде укључивањем у јавне расправе о програмима решавања проблема загађеног ваздуха и извештајима о стању квалитета ваздуха. Једна четвртина анкетираних мисли да би то могло да се укључе учешћем у протестима и другим облицима јавног негодовања (25,16%). Само праћењем података о стању квалитета ваздуха би било довољно каже (18,47%) анкетираних, а (2,23%) су одговорили да грађани не би требало да се укључују, то је ствар надлежних државних и локалних органа.

Начини укључивања грађана

Учествовање у јавним расправама

А на питање да ли су учествовали у јавним увидима, презентацијама и давали мишљење на локална документа о квалитету ваздуха, већина (62,74%) каже да им није познато да је тако нешто организовано, један број анкетираних (25,16%) каже да је чуо да је организовано али се није укључивао, мање анкетираних (7,96%) каже да је учествовао али да њихови предлози нису усвојени, а само (4,14%) је изјавило да су дали предлоге који су усвојени.

На питање како би оценили однос надлежних органа државе и локалне самоуправе према проблему квалитета ваздуха, нешто више од половине анкетираних (57,01%) је убеђено да надлежни органи не раде довољно на решавању проблема загађеног ваздуха, док једна трећина анкетираних (33,76%) тврди да надлежни органи не раде на адекватан начин на решавању проблема загађеног ваздуха, док само мали број (7,64%) мисли да надлежни органи раде на решавању проблема загађеног ваздуха али без видљивих резултата. Незнатан број анкетираних (1,59%) пак мисли да решавање проблема загађеног ваздуха није задатак државних и локалних органа.

На постављено питање шта виде као ефикасно решење проблема загађеног ваздуха, већина (41,08%) је одговорила да би то било ефикасније деловање надлежних државних и локалних органа, затим подизање еколошке свести и знања (25,80%), примена нових технологија у индустрији и саобраћају (13,69%), већа активност невладиних организација и самих грађана (12,10%), већа енергетска ефикасност и примена обновљивих извора енергија (4,14%) а да нема брзог и ефикасног решења проблема загађеног ваздуха мисли веома мали број анкетираних (3,18%).

Целокупан текст извештаја о резултатима анкете налази се на сајту Друштва младих истраживача Бор на адреси:

<https://mibor.rs/wp-content/uploads/2021/12/BOS-Izvestaj-o-rezultatima-ankete-o-vazduhu-KONACAN.pdf>

Билтен издаје Друштво младих истраживача из Бора и он је део пројекта “Заједно до чистог ваздуха”.

Контакт адресе: е-маил kancelarija@mibor.rs, сајт: mibor.rs,

Штампа: Предузеће за услуге Blue book ДОО Бор

„Овај билтен је настао у оквиру пројекта Београдске отворене школе „Зелени инкубатор”, који се спроводи уз финансијску подршку Европске уније, Фондације Фридрих Еберт и Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог. Ставови и мишљења аутора изнети у овом билтену не представљају званичне ставове Европске уније, Фондације Фридрих Еберт, Министарства за људска и мањинска права и друштвени дијалог ни Београдске отворене школе, и за њих је искључиво одговоран аутор.“